

A Coruña entre memorias

Dossier fotográfico

A Coruña entre memorias

historia, colonialismo e identidade

A Coruña Porto negreiro

A Coruña: porto negreiro propón unha mirada crítica ao pasado colonial da cidade e ao papel que o seu porto desempeñou no tráfico transatlántico de persoas escravizadas. A través de documentos, imaxes e voces diversas, a mostra revela as conexións entre progreso e violencia, así como as fortunas, rutas e silencios que sustentaron a trata nos séculos XVIII e XIX. Este percorrido pola memoria colonial coruñesa convida a recoñecer as pegadas que este legado deixou na arquitectura, na economía e no imaxinario da cidade, e a cuestionar como esas heranzas continúan condicionando o presente. Un espazo para mirar de fronte o que fomos e para repensar, desde unha perspectiva crítica, feminista e antirracista, o que seguimos sendo.

Deputación
DA CORUÑA

A Coruña entre memorias

historia, colonialismo e identidade

Galiza na trata transtlántica

primeiras expedicións 1800-1816

Ano	Porto de saída	Período para o cargo de frota	Nº de persoas escravizadas	Porto de chegada	Nº de persoas escravizas españolas
1800	Vigo	Ra Armas	9	Americas	8
1800	Oleiros	Bala	17	San-Aves	14
1802	Vigo	Bala	43	San-Aves	43
1802	A Coruña	Montevideo	29	San-Aves	29
1802	Vigo	Montevideo	52	Americas	223
1802	Vigo	Ra Armas	100	Americas	18
1803	A Coruña	San-Aves	157	Indias	283
1803	Indias	San-Aves	167	Santiago de Cuba	166
1804	A Coruña	San-Aves	167	Indias	300
1804	A Coruña	San-Aves	218	Indias	212
1804	Oleiros	San-Aves	364	Indias	327
1804	A Coruña	San-Aves	110	Santiago de Cuba	99
1804	A Coruña	San-Aves	233	Santiago de Cuba	230
1804	Coruña	San-Aves	90	Indias	340
1804	Indias	San-Aves	18	Indias	106
1804	Indias	San-Aves	283	Indias	238
1804	A Coruña	San-Aves	300	Indias	59
1804	Santiago	San-Aves	81	Indias	73
1804	Indias	San-Aves	287	Indias	240
1804	A Coruña	San-Aves	93	Indias	147
1804	A Coruña	San-Aves	423	Indias	333
1804	Indias	San-Aves	171	Indias	97

"era dourada" da trata galega 1817-1820

Ano	Porto de saída	Período para o cargo de frota	Nº de persoas escravizadas	Porto de chegada	Nº de persoas escravizas españolas
1817	Indias	Alfaca s/a	300	Indias	238
1817	A Coruña	Alfaca s/a	103	Indias	107
1817	Indias	San-Aves	309	USA	333
1817	Ferrol	Alfaca s/a	110	Santiago-C	99
1817	Indias	Alfaca s/a	80	Indias	75
1817	Santiago	Alfaca s/a	81	Indias	73
1817	Indias	Alfaca s/a	107	Indias	143
1817	Indias	Alfaca s/a	336	Indias	232
1817	Santiago	San-Aves	442	Bala	362
1818	A Coruña	Zanibar	36	Indias	290
1818	A Coruña	Zanibar	278	Indias	230
1818	A Coruña	Landa	220	Indias	230
1819	A Coruña	Alfaca s/a	442	Indias	403
1819	A Coruña	Alfaca s/a	239	Indias	233
1819	A Coruña	Alfaca s/a	149	Indias	154
1819	A Coruña	Alfaca s/a	240	Indias	218
1819	A Coruña	Alfaca s/a	447	Indias	434
1819	A Coruña	Alfaca s/a	307	Indias	278
1820	A Coruña	Alfaca s/a	134	Indias	290
1820	A Coruña	Alfaca s/a	233	Indias	239
1820	A Coruña	Alfaca s/a	345	Indias	343

clandestinidade inicial 1821-1835

Documentáronse até 19 expedicións de tráfico escravista galego que capturaron arredor de 6.000 persoas nos portos cubanos

clandestinidade cémit 1836-1867

Ano	Porto de saída	Período para o cargo de frota	Nº de persoas escravizadas	Porto de chegada	Nº de persoas escravizas españolas
1836	Indias	San-Aves	800	Indias	405
1836	A Coruña	Montevideo	800	Indias	790
1839	Indias	Alfaca s/a	Nº expulso	San-Aves	-
1839	Ferrol	Alfaca s/a	100	San-Aves	100
1839	Indias	Lepo	Nº expulso	Indias	-
1847	Santiago	Alfaca s/a	486	San-Aves	400
1853	Indias	Miyal (Beni)	351	Costa-Cuba	294
1853	Indias	Alfaca s/a	444	Bala (Cuba)	400
1860	Santiago	Alfaca s/a	140	Costa-Cuba	100
1860	A Coruña	Cabinda	457	Puerto-Príncipe (Cuba)	330

escravizadas desembarcadas en Galiza

Data	expedición	porto de desembarque	nº de persoas desembarcadas	Orixe
1817	San-Aves	A Coruña	30	Costa-Cuba
1818	Landa	A Coruña	20	Indias
1824	San-Aves	A Coruña	140	San-Aves
1820	San-Aves	Vigo	2	San-Aves
1820	San-Aves	A Coruña	24	San-Aves
1820	San-Aves	Vigo	24	San-Aves

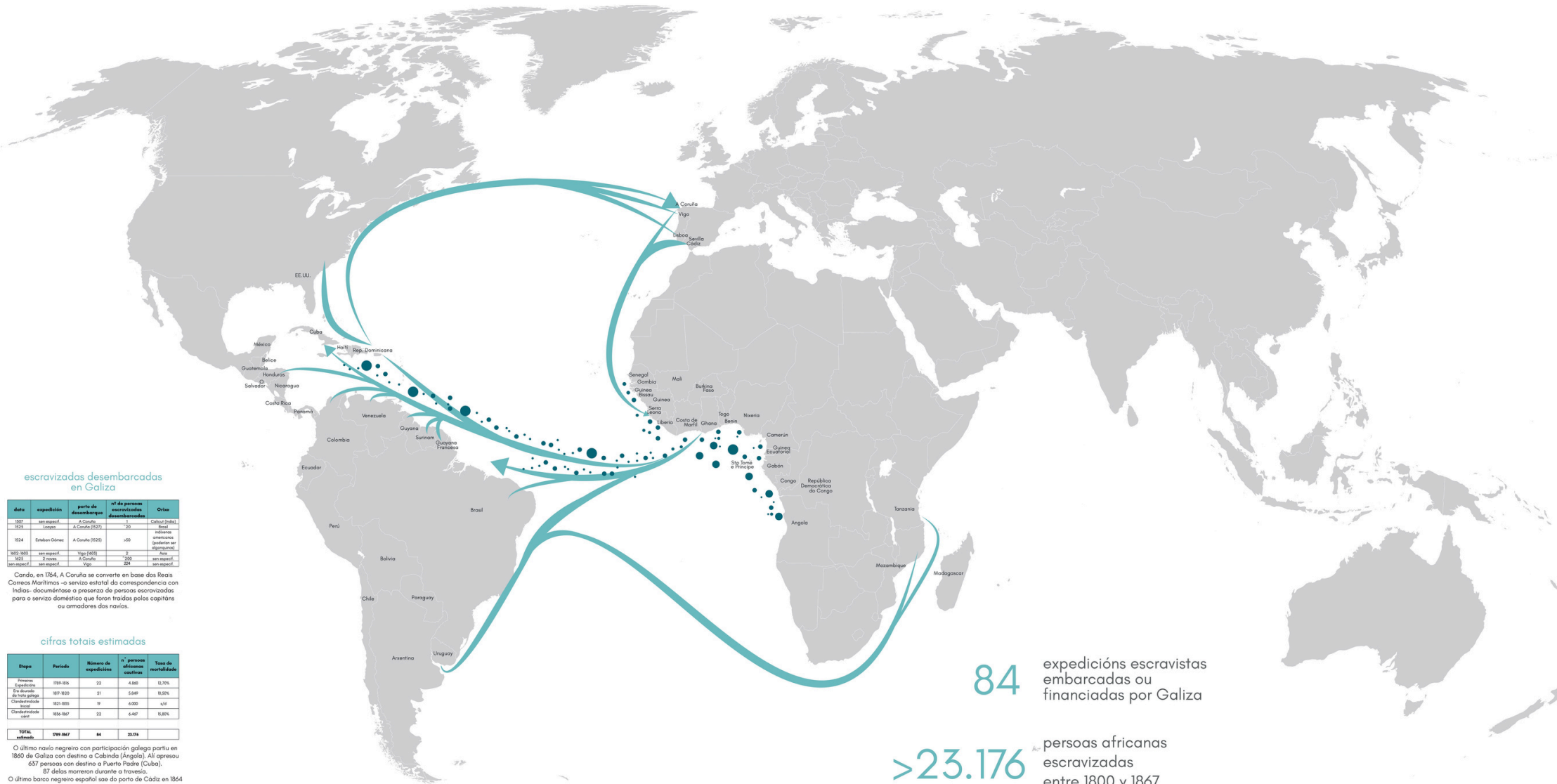
Quando, en 1864, A Coruña se converteu en base dos Reais Comarcas Marítimas -o servizo estatal de correspondencia con Indias- documentáronse a presenza de persoas escravizadas para o servizo doméstico que foron traídas polos capitáns ou armadores dos navios.

cifras totais estimadas

País	Período	Numero de expedicións	Nº de persoas africanas escravizadas	Tasa de mortaldade
Francia	1804-1816	22	4.860	51,9%
San-Aves	1817-1820	21	5.841	53,8%
Costa-Cuba	1821-1835	9	4.090	1,4%
Costa-Cuba	1836-1867	18	4.497	5,8%

Total: 199 exp. | **14** | **23.176**

O último navío negreiro con participación galega partiu en 1860 de Galiza con destino a Cabinda (Angola). Alí apresou 437 persoas con destino a Puerto-Príncipe (Cuba).
Él delas moraron durante o traxecto.
O último barco negreiro español saíu do porto de Cádiz en 1864

84 expedicións escravizas embarcadas ou financiadas por Galiza

>23.176 persoas africanas escravizadas entre 1800 y 1867

Fontes principais:
Luis Alonso Álvarez (2024), slavevoyages.org

Autoría: Daniela Gordillo

Autoría: Daniela Gordillo

Autoría: Mayeli Villalba